

[Helge von Rosen.]

Det vil imidlertid være urimeligt at standse ved at konstatere lovforslagets principielle og praktiske fortræffeligheder. Der kunne rejses den indvending, at de latente skattebyrder vil kunne skubbes frem fra generation til generation af arvinger og legatarer, og at der heri er en spire til en økonomisk forvridning, især når der gennem liberale afskrivningsbetingelser og prisstigningstendenser på aktiverne efterhånden danner sig betydelige reserver. De latente skattebyrder, der svarer til reserverne, kunne tænkes at vokse til så store dimensioner, at de ville danne en faktisk hindring for, at der nogen sinde med fornuft kunne ske afhændelse af en virksomhed eller af dens enkelte aktiver ved salg til tredjemand, ved gave eller arveforsku, som jo alle udløser beskatning. Hertil er imidlertid at sige, at reglerne for, hvordan skattemæssige reserver dannes og successivt frigøres til beskatning for så store aktivgrupper som varer, maskiner og inventar, er indrettet sådan, at der er praktiske grænser for, hvor stor en pukkel af latente reserver der kan dannes. Kun for aktiver som f. eks. aktier og driftsbygninger, der ikke systematisk forringes, eller hvor forringelsen meget let kan opvejes af prisstigninger, kan der rejse sig virkelige betænkeligheder; men de kan næppe være større end dem, der knytter sig til beskatningssystemet for aktieselskaber nu, hvor de latente skattebyrder knyttet til selskabets besiddelse af aktier og driftsbygninger kan vokse sig store, uden at der er en naturlig ende på det ved et indehaverdødsfald.

Det forekommer mig, at man for kravet til et mere og mere logisk og kontinuerligt skattesystem ofte er tilbøjelig til at sætte hensynet til de økonomiske virkninger noget til side. Det foreslåede successionsprincip, der egentlig blot er en udvidelse af, hvad der i 1967-reglerne gælder for en ægtefælle, kunne måske for at undgå forvridninger med fordel udvides yderligere til at om-

fatte gave og arveforsku og i et vist omfang indgåelse af kompagniskab. I fusionsreglerne og reglerne for optagelse af en kommanditist har vi jo allerede nu successionsprincippet. Man har i udlandet, f. eks. Tyskland og USA, på disse punkter tilsyneladende lagt mere vægt på beskatningens neutralitet over for forretningsmæssige dispositioner og strukturer, end man har gjort her.

Det kan være fristende at gå ind på lovforslagets princip om kompensation, disse 25-30 pct. for latente skattebyrder ved udlæg af aktiver. Men der er her tale om så komplicerede relationer, især mellem det skattemæssige og fordelingen mellem arvingerne, at det nok er naturligt at afvente en udvalgsbehandling. Man kan dog sige, at på den ene side kan passiveringen, altså nedslaget, anskues på den måde, at staten giver 25-30 pct. af en latent indtægt plus arveafgiftsnedsettelse som en præmiesum for overdragelse, altså udlæg til arvinger eller legatarer. I andre lande, hvor successionsregler findes, f. eks. Tyskland, kender man ikke disse passiveringsregler. Jeg skal dog nævne, at reglen om passivering af de 25-30 pct. fuldstændig svarer til den praksis, man har ved salg af aktiekapital i selskaber, i hvilke der ligger latente skattebyrder; dér beregner man en procent på tilsvarende måde og fradrager den i den indre værdi — altså en helt naturlig parallel.

Lovforslaget indeholder også regler, der tilgodeser mindre boer, og dette og mangfoldige andre problemer i dette meget udviklede kompleks må vi se på ved den nærmere udvalgsbehandling. De radikale kan tilsige en velvillig behandling af lovforslaget.

Ømann: Kildeskatteforslaget var, da det i sin tid blev fremsat, ikke i alle henseender et mesterværk; men netop de paragraffer, der omhandlede behandlingen af dødsboer, var rigtigt og konsekvent udformet. Disse bestemmelser udfyldte et ganske alvorligt hul i vor skattelovgivning, hvilket allerede